

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **R. S.**, narozená X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2022, č. j. X, ve spojení s opravným usnesením

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2022, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 22. 8. 2022, domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 8. 3. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 7. 2022 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) odňala ode dne 6. 4. 2022 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na základě závěrů posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Praha – východ (dále jen „OSSZ“) ze dne 1. 3. 2022, podle kterého pracovní schopnost žalobkyně poklesla v důsledku dlouhodobě nepřítomného zdravotního stavu toliko o 30 %.
- Žalobkyně v žalobě namítá, že napadené rozhodnutí vyšlo z toho, že se na své zdravotní postižení adaptovala, ale nijak se nevypořádalo s její námitkou, že v důsledku postižení přišla o pracovní pozici vedoucí přípravy, jelikož není schopna docházet v nerovném

terénu na stavby. Stejně tak se žalovaná nezajímala o to, že žalobkyně musí mít v zaměstnání vytvořeny zvláštní podmínky, které jí umožňují výkon zaměstnání, jako možnost práce z domova, speciální polohovací židli, relaxační a rehabilitační pomůcky a pomoc kolegů s veškerou manipulací. Ačkoliv její zdravotní postižení bylo hodnoceno podle položky 8f kapitoly VI přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), posudkoví lékaři se vůbec nevyjádřili k vyhláškou předpokládanému posudkovému kritériu zvládání denních aktivit. Zmíněná položka označená jako středně těžká monoparéza byla přitom aplikována, ačkoliv se v posudku i lékařské zprávě z rehabilitace ze dne 23. 3. 2022, kterou žalobkyně přikládá, hovoří o těžké periferní paraparéze, což by odpovídalo spíše položce 8g téže kapitoly. Tyto položky se liší hodnotami svalové síly, ovšem z posudku není patrné, že by vůbec svalová síla byla zjišťována či jaké hodnoty byly zjištěny. Přitom je-li zdravotní postižení hraniční mezi dvěma položkami a je zvolena položka nižší, musí být podle ustálené judikatury závěr o zařazení zdravotního postižení náležitě a přesvědčivě zdůvodněn. K tomu přitom podle žalobkyně nedošlo, jelikož napadené rozhodnutí nehodnotí hned dva z parametrů předpokládaných vyhláškou o posuzování invalidity.

3. Žalovaná ve vyjádření podrobně zrekapitulovala správní řízení a odůvodnění napadeného rozhodnutí a k žalobním námitkám uvedla, že z doložené dokumentace bylo zjištěno, že neurologické onemocnění žalobkyně se nezměnilo, žalobkyně trpí chabou asymetrickou akrální paraparézou dolních končetin, ale s pomůckami ujde nejméně 1 km a je schopna jízdy autem. Dlouhodobě pracuje v rozsahu plného úvazku na pozici odpovídající jejímu vzdělání a zkušenostem, v loňském roce byla v pracovní neschopnosti jen minimálně, a je tak zřejmé, že došlo k dostatečné stabilizaci zdravotního stavu a adaptaci na zdravotní postižení, jež odůvodňuje odůznání invalidity i přes nezměněný zdravotní stav. Proč žalobkyně nezastává vedoucí pozici, posudkový lékař není schopen posoudit. Předchozí posouzení, v rámci něž byla žalobkyně uznána invalidní v prvním stupni, proběhlo v době, kdy ještě nebylo zřejmé, že došlo ke stabilizaci zdravotního stavu a adaptaci na něj. S přihlédnutím k argumentům žalobkyně žalovaná navrhla provést ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“) důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), která je povolána k přezkumu zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobkyně. S ohledem na aktuálně zjištěný skutkový stav věci navrhla žalobu zamítnout.
4. Při jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem Posudkové komise MPSV v Praze, žalobkyně vyjádřila souhlas se závěry posudkové komise, že je invalidní v prvním stupni a případně navrhla k důkazu lékařskou zprávu z její hospitalizace v lednu 2023. Žalovaná v reakci na závěry posudku posudkové komise naopak ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
5. Soud neprováděl žalobkyní navrhovaný důkaz těmi listinami, které jsou součástí správního spisu (včetně lékařské zprávy ze dne 23. 3. 2022), neboť z nich soud bez dalšího vychází – správní spis není předmětem dokazování. Lékařská zpráva z ledna 2023 by pak nebyla důkazem vypovídajícím o jejím zdravotním stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. v červnu 2022, ale o pozdějším vývoji zdravotního stavu, proto jí soud důkaz neprováděl.

6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně byla uznána invalidní v prvním stupni ode dne 15. 10. 2020 posudkem OSSZ ze dne 29. 3. 2021, podle nějž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byly následky kesonové (dekompresní) nemoci po potápění dne 27. 10. 2019 v podobě paraparézy (tj. částečného ochrnutí) dolních končetin středně těžkého stupně vedoucí k poklesu její pracovní schopnosti o 35 % podle položky 8f kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž toto hodnocení již nebylo podle § 3 nebo § 4 zmíněné vyhlášky dále upravováno.
7. Při kontrolní lékařské prohlídce posudkový lékař OSSZ dne 1. 3. 2022 v nepřítomnosti žalobkyně dospěl na základě předložené zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, propouštěcí zprávy z rehabilitační kliniky ze dne 17. 11. 2021, lékařských zpráv z neurologie ze dne 23. 6. a 19. 10. 2021 a vyplněného profesního dotazníku k závěru, že se sice i nadále jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se shodnou rozhodující příčinou odpovídající položce 8f kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, ovšem vzhledem k tomu, že již žalobkyně pracuje na plný pracovní úvazek a v administrativní profesi, kterou zvládá, není již prodloužení invalidity potřebné. Toto postižení tak hodnotil na dolní hranici vyhláškou stanoveného intervalu 30% poklesem pracovní schopnosti s tím, že žalobkyně již není invalidní. Za den zániku invalidity určil den kontrolní prohlídky.
8. S odkazem na tento posudkový závěr vydala žalovaná dne 8. 3. 2022 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobkyni od 6. 4. 2022 odňala invalidní důchod. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí námitkami, kde argumentovala nesrozumitelností posudku, který na základě totožného zdravotního stavu bez vysvětlení dochází k odlišnému závěru než dříve. I přes rehabilitace a domácí cvičení způsobuje ochrnutí dolních končetin žalobkyni velkou nestabilitu i při výkonu běžných domácích prací, vše musí vykonávat s oporou nebo vsedě, nemůže si stoupnout na špičky, vsedě se musí i sprchovat. Často trpí bolestí beder a ramen v důsledku nestability trupu a používání francouzských holí. Chůzi sice žalobkyně zvládá, ale jen s karbonovými dlahami, které jí stabilizují kotníky a dodávají pružnost ochablým chodidlům. Kvůli zdravotnímu postižení žalobkyně přišla o pozici řidiče – referenta, jelikož ze zdravotních důvodů má omezeno řízení motorových vozidel jen na ty s automatickou převodovkou, a také o pozici vedoucího přípravy, protože se s francouzskými holemi nedokáže pohybovat v těžším a nerovném terénu na stavbách, a řešit tak na místě technické problémy. K námitkám žalobkyně přiložila kromě dokladů o omezení řidičského oprávnění i lékařskou zprávu rehabilitační lékařky ze dne 23. 3. 2022.
9. Dne 30. 5. 2022 zpracovala posudková lékařka žalované v námitkovém řízení v nepřítomnosti žalobkyně posudek o invaliditě, v němž nad rámec dosavadních podkladů přihlédla i k žalobkyni dodatečně doloženým novým lékařským zprávám. Uvedla, že neurologický stav žalobkyně se nemění, trpí chabou asymetrickou akrální paraparézou dolních končetin s významnějším postižením levé dolní končetiny, je mobilní s pomůckami na vzdálenost minimálně 1 km a schopna jízdy autem. Pracuje dlouhodobě na plný úvazek na pozici odpovídající jejímu vzdělání a zkušenostem, loni čerpala pracovní neschopnost jen minimálně. Podle posudkové lékařky je tak zřejmé, že došlo k dostatečné stabilizaci zdravotního stavu a k adaptaci žalobkyně na zdravotní postižení, která odůvodňuje odůznání invalidity i přes neměnnost zdravotního stavu. Na tomto základě se posudková lékařka žalované zcela shodla s lékařem OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je paréza dolních končetin se

středně těžkým funkčním postižením, u níž jsou některé denní aktivity vykonávány s obtížemi, odpovídající položce 8f kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Vzhledem ke stabilizaci stavu a adaptaci posudková lékařka také zvolila dolní hranici vyhláškou stanoveného intervalu poklesu pracovní schopnosti, tj. hodnotu 30 %, kterou již dále dle § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity neměnila.

10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 20. 6. 2022, které bylo žalobkyni doručeno dne 28. 6. 2022, námitky zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. Do odůvodnění napadeného rozhodnutí převzala závěry posudku s tím, že zjištěný pokles pracovní schopnosti již neodpovídá žádnému stupni invalidity.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na zpochybnění správnosti posouzení zdravotního stavu žalobkyně provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 11. 2022, která po prostudování spisové a zdravotnické dokumentace a po osobním vyšetření žalobkyně lékařkou z oboru neurologie uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Osobním vyšetřením posudková komise zjistila, že žalobkyně trpí ochabnutím svalů dolních končetin, zejména v hýžděové oblasti a výrazně v zadní části obou lýtek. Oboustranně je svalová síla snížena kořenově a v kolenou na 4/5. Výrazná porucha hybnosti byla zjištěna oboustraně v okrajových částech dolních končetin, kde dochází i k poruše prokrvení, a to až do poloviny lýtek. Svalová síla při dorzální flexi hlezna (pohyb v kotníku při zvednutí špičky) dosahuje vpravo 2/5 a vlevo jen 1/5, při plantární flexi (opačný pohyb) vpravo 3/5 a vlevo 2 až 3/5, svalová síla při ohnutí prstů nohy je vlevo nulová, vpravo 2-. Dále byla zjištěna mírná porucha cití vnější strany levého chodidla v návaznosti na pátý bederní nervový kořen vlevo a nulové reflexy oboustraně v návaznosti na nervové kořeny v oblasti pátého bederního obratle a kříže. Reflexy v oblasti kolen byly výbavné, nebyly potvrzeny pyramidové jevy, nohy žalobkyně udržela ve výdržové poloze a cílený pohyb svedla, v případě levé nohy ovšem s lehkou nestabilitou. Páteř byla skoliotická při šikmém postavení pánve. Bez ortéz žalobkyně ale nemá stabilní stereotyp chůze, zvládla jen tři výrazně paraparetické kroky s převažující stepáží. Posudková komise dále podrobně shrnula zjištění z lékařských zpráv a k pracovní anamnéze uvedla, že žalobkyni hodnotila jako přípraváře staveb. Žalobkyně pracovala jako vedoucí přípravy, což obnášelo ježdění na stavby, jejich procházení a jednání o zakázkách, od 1. 10. 2021 pak pracuje na plný úvazek jako přípravář senior, což představuje práci u počítače na tvorbě cenových nabídek. Zaměstnavatel umožňuje po ústní dohodě i práci z domova, v zaměstnání jí vyhradil parkovací místo (žalobkyně může řídit vozidlo s automatickou převodovkou), zajistil polohovací židli a umožnil rehabilitovat a relaxovat podle potřeby.
13. Posudková komise tak shrnula, že svalová síla v kyčelních a kolenních kloubech odpovídá lehkému ochrnutí, v kotních ale vlevo již na úrovni těžkého a vpravo středně těžkého až těžkého ochrnutí, přičemž na prstech obou nohou šlo o ochrnutí těžké. Celkově lze postižení považovat za středně těžké asymetrické ochrnutí dolních končetin s výraznějším postižením levého chodidla, u něž jde o těžké ochrnutí. Při chůzi jsou používány francouzské berle nebo hole, v exteriéru i peroneální dlahy, bez nich žalobkyně zvládá jen několik kroků s výraznou stepáží. Na pravé dolní končetině dokázala žalobkyně stát jen krátce, na levé jen s oporou o horní končetiny a s výraznou nestabilitou pánve. Porucha

vedení motorických nervů byla opakovaně prokázána i elektromyografickým vyšetřením. S výjimkou dolních končetin je jinak nález normální. Toto zdravotní postižení je podle posudkové komise nutno hodnotit jako středně těžké ochrnutí dvou končetin dle položky 8i kapitoly VI, a nikoliv dle položky 8f určené pro středně těžké ochrnutí jen jedné končetiny. I když nález na pravé dolní končetině byl mírnější než na levé, odborné nálezy stále prokazují ochrnutí obou dolních končetin. S ohledem na charakter postižení, u něž bylo závažnější postižení přítomné jen v okrajových částech nohou, zatímco svalová síla kyčelních a kolenních kloubů odpovídala jen lehkému ochrnutí, zvolila posudková komise hodnocení při dolní hranici vyhláškou stanoveného rozpětí v podobě poklesu pracovní schopnosti o 50 % a zároveň postupem podle § 4 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zohlednila dobrou stabilizaci postižení a velmi dobrou adaptaci žalobkyně na něj (byla nadále schopna pracovat s využitím dosažených znalostí a zkušeností ve svém oboru na plný úvazek díky uzpůsobení pracovního prostředí a zůstala jí zachována i schopnost řídit motorová vozidla s automatickou převodovkou) snížením hodnocení o 10 procentních bodů na celkový pokles pracovní schopnosti o 40 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně. Pokud jde o další choroby (zvýšená hladina krevních tuků, stav po přetržení levého kolenního vazy se zachovalou normální funkcí kolene, snížená funkce štítné žlázy a stav po úspěšném uzavření otvoru mezi srdečními chlopněmi), ty pracovní schopnost žalobkyně podstatně nesnižovaly.

14. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, soud má za to, že posudkem Posudkové komise MPSV v Praze byl prokázán dostatečně. Jeho závěry soud považuje za zcela přesvědčivé a náležitě odůvodněné. Posudková komise vycházela z dostatečných podkladů, jako jediná žalobkyni osobně viděla a vyšetřila, a mohla tak nejlépe zhodnotit zdravotní stav žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Soud se se závěry posudkové komise ztotožnil a považuje je za úplné, správné a přesvědčivé i proto, že posudková komise srozumitelně vysvětlila, proč byl zdravotní stav žalobkyně v předcházejících posudcích nesprávně posudkově zařazen. Rekapitulované lékařské zprávy totiž skutečně dokládají, což potvrdilo i vyšetření před posudkovou komisí, že postižení žalobkyně i přes určitou asymetrii a nikoliv generální charakter zasahuje obě dolní končetiny, je tedy logické, aby bylo takto i posudkově hodnoceno. Zároveň ale posudková komise přílehlavě poukázala na to, že se žalobkyni podařilo s pomocí zdravotních pomůcek i za pomoci zaměstnavatele velmi dobře na (již stabilizované) zdravotní postižení adaptovat. To je obdivuhodné, ovšem zároveň to vede (s ohledem na zachovalou či znovunabytou schopnost získávat obživu prací) k nižší potřebě finanční podpory dávkou sociálního pojištění, což stanoví právní úprava v § 39 odst. 4 písm. b) a c) a odst. 6 a 7 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 4 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Pracovní schopnost žalobkyně je díky stabilizaci onemocnění a adaptaci dokonce vyšší, než by odpovídalo hodnocení na dolní hranici vyhláškou stanoveného rozpětí, a bylo proto na místě toto procentní hodnocení v souladu s právní úpravou úměrně tomu snížit.
15. Soud tak vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť zjištěný skutkový stav podřadilo pod nesprávné ustanovení právního předpisu – v tomto směru je žalobní argumentace důvodná, byť nejde o položku 8g, ale o položku 8i kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise, zdravotní stav žalobkyně stále odpovídá invaliditě prvního stupně. Rozhodnutí žalované, která žalobkyni invalidní důchod odňala, tak bylo nezákonné, a soud je proto zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Soud však není oprávněn sám rozhodnout o nároku žalobkyně

na invalidní důchod, tuto pravomoc dává zákon výhradně žalované, která je však povinna se řídit závazným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V navazujícím řízení přitom bude žalovaná povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit nově i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 11. 2022 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

16. Vzhledem k tomu, že se soud při vyhlášení rozsudku dopustil zjevné chyby v dataci napadeného rozhodnutí (při ústním vyhlášení uvedl datum vydání napadeného rozhodnutí 20. 6. 2020, ačkoliv bylo vydáno dne 20. 6. 2022, jak vyplývá ze správního spisu a jak toto rozhodnutí označují též účastníci ve svých písemných podáních), opravil tuto nepřesnost v písemném vyhotovení rozsudku za analogické aplikace § 54 odst. 4 s. ř. s. Samostatné opravné usnesení soud nevydával, jelikož tuto chybu opravil již v písemném vyhotovení rozsudku.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, se náhrady nákladů řízení vzdala s tím, že jí žádné významné náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. února 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce